

- Aanwezig** : A. Al-Dhahir (UT); L. Bastiaenssen (UIA); A.W.W.M. Biegstraaten (TUD); P. Bloemen; T. Bloo (De Jonge Onderzoekers) H. Blühme (UIA); J. Braams; F. Claeys (Univ. Gent); L. de Coninck (de Kraal); N. Cox (KUN); W. Dol; E. van Eynde (K.U. Leuven); E.H.M. Frambach (RUG); F. Goddijn (FGBBS); M. Goossens (CERN); W.J. van de Guchte; H. de Haan; J. Hagen (Pragma); J. van Hamme (Kon. Militaire School); S. van Harreveld; R. van der Heijden (Hogeschool Utrecht); A. Heijs (Staring Centrum); D. van Heule (Kon. Mil. School); E. de Hoover (Editex); H. Janssen (Kon. Mil. School); R. de Jeu (Wolters Kluwer); C.R. Kloos (Scan Laser B.V.); J. Krugers (T.M.C.); A. de Leeuw van Weenen (RUL); F.D. Mesman (Elsevier Science Publishers); G.J.H. van Nes (ECN); G. Oomen (Wolters Kluwer); P. van Oostrum (Universiteit Utrecht); S.A.M. Pepping (Elsevier Science Publishers); F. Ploeschoert (Editex); J. Pijnenburg (KUB); J. Renkema (Theol. Univ.); A. van Ryckeghem; L.B. Schelhaas; A.C.A. Serier; W. Smit; A. Soos (UT); R.C.W. Strijbos (UT); B. Suykerbuyk (B+B Uitgeverij); P. Tutelaers (TUE); E. Ulijn (TUD); P. Vanoverbeke; B. Verheghe (Universiteit Gent); G. Vlak; B. Wage (Elsevier Science Publishers); S. van Wakeren; J. van Weelden; J.E. van Weerden (Universiteit Utrecht); B. IJff (Scan Laser B.V.),
- Notulist** : Frans Goddijn

1 Opening

Bij aanvang van deze *eerste NTG-bijeenkomst in België* geeft penningmeester Wietse Dol informatie over de geldende wisselkoers voor het afrekenen van de diverse lunchmogelijkheden in de Universitaire Instelling Antwerpen. Benoit Suykerbuyk, onze gastheer, vertelt welke deze (uitgebreide!) mogelijkheden zijn.

2 Verslag van de NTG-bijeenkomst van 9 juni 1993

Jules van Weerden meldt, als opmerking bij bladzij 3, dat er ook een HTML BROWSER voor DOS bestaat (DOSLYNX). Voorts stelt Jules voor om bij NLNET het domein NTG.NL te claimen. Johannes Braams vindt dit een goed idee en zal hiervoor gezwind actie ondernemen. De notulen worden aldus vastgesteld.

3 Ingekomen stukken en mededelingen

Gerard van Nes meldt dat er vele bestellingen voor de NTG CD-ROM zijn ontvangen en verwerkt. Van Henk de Haan is een voorstel ontvangen om te komen tot een WWW-site voor het NTG. De diverse T_EX zusterverenigingen hebben het NTG verblijd met diverse publicaties, waarbij in het bijzonder de kleurenitgave van GUTenberg valt te bewonderen op de zeer gevulde leestafel.

Johannes Braams heeft als NTG-deelnemer reeds de beschikking over de *proceedings* van de TUG'94 bijeenkomst te Santa Barbara. Johannes wijst er nog op dat Donald Knuth begin 1995 weer een blik zal slaan op eventueel binnengekomen bug-reports. Wie van plan is er één in te sturen: aarzel niet langer.

4 Begroting 1995

Vanwege een zeer late overdracht van het penningmeesterschap kon de concept NTG-begroting 1995 niet meer in de MAPS worden opgenomen. Een afdruk op papier wordt aan de aanwezigen ter beschikking gesteld.

Wietse Dol, de nieuwe penningmeester, licht toe waarom er een geringe verhoging van de contributie voor 1995 aan zit te komen.

Piet van Oostrum benadrukt dat er, zoals ook in het verleden, enige coulantie moet zijn voor leden die problemen hebben met het voldoen van hun contributie, zoals studenten.

Toin Bloo vraagt zich af hoe het zit met de goede oogst van het 4allT_EX CD-ROM project. Is daardoor een verhoging van de contributie niet overbodig geworden? Wietse Dol geeft aan dat het succes van dit project geldt als *incidentele* meevaller, hetgeen in principe los staat van onder meer de kosten voor het maken van de MAPS en andere zuivere NTG aangelegenheden.

Alaaddin Al-Dhahir merkt op dat een geplande kleuren-

Editors van deze MAPS zijn: Wietse Dol, Frans Goddijn, Gerard van Nes, Philippe Vanoverbeke en Jos Winnink.

Oplage MAPS: 325.

Het verslag van de NTG bijeenkomst op 17 november 1994 is (in concept) begin maart 1995 via de post reeds gestuurd naar alle NTG leden.

uitgave van de MAPS niet per se nodig is, waarop Gerard van Nes toelicht dat dit voor één keer wél nodig is, aangezien de komende MAPS in principe een *special* over kleur gaat worden.

Henk de Haan verzoekt of er in de toekomst een uitsplitsing kan worden gemaakt van de kosten voor bestuur en bijeenkomsten.

Phons Bloemen vraagt wat er valt onder de post *afschrijvingen*, waarop Wietse Dol aangeeft dat het hier de HPLJ 4MP printer van het NTG betreft.

Er volgt een stemming over de begroting, en deze wordt aangenomen met 6 tegenstemmen, 4 onthoudingen (de rest is vóór).

5 Wat verder ter tafel komt

Gerard van Nes verklaart de kleurverschillen in de badges: rood is bestuur, blauw zijn sprekers, wit zijn de leden en groen de gastheren (Suykerbuyk, De Coninck, Vanoverbeke). Zo weet men elkaar te vinden.

Gemeld wordt dat de NTG op dit moment 262 leden heeft waaronder 35 instituutleden en 10 studentleden. Het aantal TUG/NTG-leden bedraagt 81.

Addison-Wesley is aanwezig met een uitgebreide boeken-tafel met onder meer $\text{T}_{\text{E}}\text{X}/\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ en PostScript boeken (de tweede druk van de fameuze Companion is vrijwel uitverkocht!). Addison-Wesley is ook de eerste donateur van NTG getuige de advertentie in de MAPS.

Gerard van Nes vertelt over de MAPS-productie. Deze vindt nu plaats in Groningen, bij dezelfde drukker die de manual bij de NTG 4all $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ CD-ROM heeft gemaakt. Dit heeft opnieuw een iets betere kwaliteit opgeleverd en de volgende MAPS zal volgens plan weer iets scherper gedrukt zijn, geheel met 4all $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ opgemaakt en op speciaal papier.

Jules van Weerden vraagt of hierbij kan worden gelet op het gebruik van chloorvrij papier. Erik Frambach zegt toe hier aandacht aan te zullen besteden.

Gerard van Nes meldt dat er weer een NTG MAPS Award is toegekend. Ook ditmaal waren er weer velen die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt, waardoor een goede MAPS kon worden uitgebracht. De keuze is uiteindelijk gevallen op de bijdrage van de heer Hagen van Pragma, vanwege onder meer het bijzondere onderwerp, en het vele daarachter liggende $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ researchwerk. Daarnaast was het de eerste bijdrage die deze, voorheen ‘onbekende’ auteur, aan de MAPS redactie aanbood.

Voor wie dit nog niet wist: de NTG MAPS Award bestaat uit een reusachtige puntzak gevuld met *stretchable boxes*.

Johannes Braams kondigt aan dat de nieuwe versie van $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}2_{\epsilon}$ kan worden tegemoetgezien aan het eind van 1994. Voorts meldt hij dat het NTS-team in fasen verder werkt aan de beoogde opvolger van $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$. Eerst zal op afzienbare termijn $\text{eT}_{\text{E}}\text{X}$ worden uitgebracht, *enhanced T_EX*, nog geheel compatibel met $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$. Door middel van *switches* zullen extra faciliteiten kunnen worden aangebo-

den. De daarop volgende versie zal geheel een *redesign* vormen, als prototype in LISP uit te voeren.

Bovendien is Yannis Haralambous druk met het reeds in kleine kring bekende *Omega-project* dat op zijn eigen manier een opvolger van $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ zou kunnen worden.

Piet Tutelaers vreest door deze verscheidenheid aan ‘opvolgers’ een versnippering van ontwikkelaarwerk. Hierop ontspint zich een deels technische, deels principiële discussie over de wenselijkheid van toekomstige ‘features’ in de opvolgers van $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$, de problematiek van Postscript fonts, DC fonts, VF fonts en 16-bits UNICODE. Geopperd wordt dat de kwaliteit van $\text{eT}_{\text{E}}\text{X}$ later in NTS zou kunnen worden ingebouwd. In plaats van een versnippering is er eerder sprake van fasering: wat $\text{eT}_{\text{E}}\text{X}$ kan bieden (16 bits UNICODE, vele talen o.a. Indisch en Koreaans) komt over enige tijd beschikbaar, terwijl het veel ambitieuzere NTS pas op lange termijn gestalte zal krijgen. In dit verband vraagt Piet Tutelaers wat de visie is van Leslie Lamport, zoals deze is weergegeven tijdens Laptops lezing op de TUG-bijeenkomst in Santa Barbara. Michel Goossens licht toe dat de lezing van Leslie Lamport bijzonder interessant was en uitermate provocatief, maar dat hetgeen hij te berde bracht in het geheel niet implementeerbaar is.

Wietse Dol doet verslag van het bezoek aan Euro $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$. Het was met name leuk om de ‘grote jongens’ uit het $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -circuit eens in levenden lijve te ontmoeten (afgezien van onze eigen Johannes Braams, die we al kennen). Daarbij was opvallend dat de Poolse $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -gebruikers buitengewoon inventieve mensen zijn, niet alleen op $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -gebied maar ook in de andere aspecten van het leven. Academici in de voormalige oostblok-landen moeten alle zeilen bijzetten om economisch te overleven in deze voor hun landen zo zware tijden.

4all $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ in de versie op diskette is er zeer populair, wat aansluit bij de noodzaak om méér te doen met minder middelen. Dit brengt voor het 4all $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ team de verplichting mee om ook tijd te blijven besteden aan een *update* van deze 4all $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ collectie op diskette. Een van de voorname op dit gebied is het uitbrengen van een nieuwe versie op .ZIP-formaat in plaats van het tot nu toe overheersende .ARJ-formaat.

Gerard van Nes roemt het Euro $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -verslag van Michel Goossens: dit was *binnen 24 uur* na afloop van de conferentie reeds beschikbaar en kon nog net in de MAPS worden opgenomen.

Michel Goossens sluit zich aan bij hetgeen Wietse Dol vertelde over de penibele situatie in de oostelijke $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -gewesten; in Rusland is voor veel $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -users niet eens *papier* voorhanden om teksten op af te drukken. De CYRTUG uitgeverij heeft 80% van de mensen moeten ontslaan door dit gebrek aan eerste grondstof. Het bizarre is dat boeken over honden en katten nog wel kunnen worden gedrukt voor de export, terwijl de verschijning van eigen wetenschappelijke werken tot minder dan 5% is teruggefallen. Daarbij is het distributienetwerk van voorheen verdwenen. Gevolg van dit alles, genomen bij de inflatie van 20%, is dat de economische levensduur van een boek voor de eigen markt ultra-kort is geworden. Raakt het boek niet direct

uitverkocht, dan is het verlies al bijna niet meer te overzien. Alternatief zou het data-netwerk kunnen zijn, ware het niet dat de daarvoor benodigde communicatiemiddelen (telefoonlijnen!) alles te wensen overlaten. Het zou in dit licht een goed idee zijn om met alle LUG's samen een CD-ROM te produceren, waarop ook alle daarvoor in aanmerking komende artikelen konden worden geplaatst.

6 Communicatie

6.1 Communicatie: FGBBS

Henk de Haan, cosysop van FGBBS, geeft middels de PC van de NTG-secretaris toelichting op zijn plannen voor een NTG WWW-site. Op het grote scherm worden voorbeelden getoond van wat er nu reeds aan is geproduceerd. Frans Goddijn vertelt dat er net een nieuwe grotere hard disk is bijgeplaatst op de computer van het FGBBS.

6.2 Communicatie: TEX-NL, CTAN

Jules van Weerden oppert zijn idee voor een zogeheten 'owner' TEX.NL. Ook zal Jules nog eens zijn licht laten schijnen op de regelmatig terugkerende gedachte om de TEX-NL lijst ook als *news* te brengen op *usenet*.

Johannes Braams geeft een korte uiteenzetting over de tarieven voor het TUG lidmaatschap. Lidmaatschap plus abonnement op TTN kost 40 dollar, de TUGboat kost 15 dollar, lidmaatschap geeft 20% korting op aankopen via TUG en een institutioneel lid betaalt 350 dollar voor 7 personen.

6.3 Euro \TeX in Nederland!(?)

Na het 'besluit' hiertoe, in Polen genomen, is het bij de organisatoren in Nederland vrij rustig gebleven. Sterker nog, er zijn nog geen organisatoren. Erik Frambach zal op TEX-NL een oproep plaatsen om te peilen wie mee wil werken aan de totstandkoming van deze conferentie in Nederland. Ook zullen mensen persoonlijk worden benaderd. Piet van Oostrum is voorshands al bereid mee te denken. We zouden uit kunnen gaan van een opkomst van 75 NTG-leden, evenveel gasten uit het buitenland, en ten hoogste 250 deelnemers. De eerdere Euro \TeX bijeenkomst in Polen telde 60 deelnemers; in Praag 200 deelnemers. De bijeenkomst zou kunnen plaatsvinden in het najaar van 1995 (de eerstkomende TUG-conferentie is in juli 1995).

7 Rondvraag en sluiting

Kees Serier stelt voor om de MAPS viermaal per jaar te gaan maken. Gerard van Nes wijst erop dat dit veel meer werk met zich mee zou brengen. Vrijwilligers zijn altijd welkom. Niet alleen voor de MAPS-werkzaamheden.

De volgende vergadering zal zijn in Twente! Johannes sluit met een ferme klap deze vergadering.

8 Voordrachten:

Het hierna volgende is, als tegemoetkoming aan de Engeltalige lezers van de MAPS, in het Engels gesteld!

A pleasant series of readings ensued, opened by Wietse Dol and Erik Frambach demonstrating the excellent state of affairs at the 4all \TeX work bench development.

Then, from two Dutch multinational scientific publishers, Rob de Jeu (Kluwer) and Simon Pepping (Elsevier) each told about how \LaTeX has changed their publishing methods. Their articles can be found in the MAPS. The general and fascinating message was that, a few years ago, some authors of highly specialized scientific articles began sending in their texts in prints that were typeset beautifully. This caused surprise and curiosity — how did these scientists pull that off? Tactful probing learned that \TeX had been at work here. Gradually, after setting up a trial \LaTeX system, some authors who were obviously using Computer Modern were asked to send in their source files and as the production people got more and more comfortable with \LaTeX , other authors were also introduced to \LaTeX . Thus, gradually, the typesetting work at the publisher's desk was partially moved towards the author's desk.

Now, every year more than a hundred scientific magazines and thousands of book pages are published using \LaTeX by these two publishers world wide. The publishers, who were originally introduced to \LaTeX by the authors, have gradually regained the initiative by composing specific style files which remain in strict internal use for the final stage of publication, with simpler derivative style files for the authors who can use these as an envelope for their articles. To the publishers, \LaTeX has two outstanding secondary features which both readers mentioned smilingly: first, it is free, and second, excellent support for the program is *also* free (and available at lightning speed through the internet)!

But recently, with the availability of high quality printing devices and with more and more scientists arriving at true guru level in \TeX , the publishers are beginning to get mail from scientists who offer their articles for publications *in a typography and layout identical to the magazine's standards!* This way, it's possible for some people to present their work *as if* it had already been published by a house of high standards. . .

Theoretically, therefore, authors could organize their own referee system and publish independantly from the established publishing companies without any loss in scientific or typographic quality.

The publishers still hold the prestige factor, as their referee system guarantees a quality of selection that can't be easily duplicated by others. Furthermore, research and development is done to convert the gigantic and ever growing file library of articles from \LaTeX into other systems, like HTML. Such a new article base could serve as input for publishing books on demand, for availability in World Wide Web sites and more.

After tea, Prof. H. Blühme lectured us, with intriguing slides, on his work at creating an etymological dictionary with \TeX . The audience listened in fascination to Blühme's account of his work, which gave us insights in the life of

words, passing through borders between countries and creating a family of related words elsewhere.

Michel Goossens told us of the history that was written while he and fellow authors Samarin and Mittelbach collaborated at the writing of the now famous **L^AT_EX Companion**. When Michel is talking, you not only learn things about the general line of the subject, but you are amused, intrigued and educated by his many asides, his gentle erudition and inspiration. I don't think there is an essential group or development in T_EX that he is not directly or indirectly involved with and any activity that he supports, benefits greatly.

Andrea de Leeuw van Weenen concluded the day with an account of the long and often bizarre adventure which led to her Icelandic book, typeset in T_EX. Over a period of many years, every unbelievable production error was made by the linguistic authorities involved, time and time again wiping out all work done by Andrea. More than once an over-extensive editing job was rendered useless because the 'advanced' printing machine for which it was originally designed, had in the meantime become obsolete. This was only resolved when Andrea decided to do it all by herself, using T_EX and Metafont to create the ancient Icelandic alphabet.

Dinner was served in the Amadeus Restaurant, where the specialty of the house was 'unlimited roasted ribs'. The direct vicinity of this famous dining place had a seemingly unlimited amount of nude female hams on display, which explained why not one Antwerp citizen admitted to knowing the way to this excellent restaurant (St. Paulusplaats).

On the next day, Michel Goossens treated a group of about 16 participants to a course in L^AT_EX_{2 ϵ} . Some would state that a thorough reading of the latest edition of the Companion would suffice to the same effect, but those people missed out on some of the best of Michel's observations.

The *petite histoire* behind the genesis of the `\emph` command for instance. It was also interesting to learn which technical guru details were (according to Michel) too complicated for even him to grasp, like the contents of certain font definition files. These come in so many different versions, and some 'new' versions are actually returns to versions that had been 'new' quite some time ago, that is is beyond the grasp of average mortals how `ptmbo0` and `ptmbiq` arrive to make life difficult. Karl Berry is one of the leading men in this field, but who can decide why a new version of the font naming scheme is engendered: because the former one was too difficult, or because it wasn't yet complicated enough? The difference in checksum calculation between `fontinst` and `afm2tfm` is another of these miracles which surprise us ceaselessly. And the classic case of the `rotating` package which began rotating in the other direction. . . It is clear that humor has remained in T_EX's history since the T_EXbook.

Besides these stories and looks behind screens, the well structured day gave everyone who attended a clear view on the benefits of converting to L^AT_EX_{2 ϵ} and a basic understanding of the implications on the necessary changes in their home and office L^AT_EX setup.

9 Volgende bijeenkomsten

De voorlopige planning van de volgende bijeenkomsten ziet er als volgt uit:

- **voorjaar 1995**
Universiteit Twente op 24 mei 1995
Onderwerp 'Hypertext & T_EX'
- **najaar 1995**
Papendal op 5 september 1995
- **EuroT_EX'95**
Papendal op 4–8 september 1995